

Muutosehdotuksia hallituksen esitykseen asiakasmaksulaiksi 29062018

Ehdotamme, että 9§ 1 momentin 11 kohta kirjoitetaan seuraavasti

9§

11) tartuntatautilain (1227/2016) 44 §:ssä tarkoitetut kansalliseen rokotusohjelmaan sisältyvät rokotukset, 45 §:n 1 momentissa tarkoitetut yleiset vapaaehtoiset rokotukset, 46 §:ssä tarkoitetut rokotukset Puolustusvoimissa ja Rajavartiolaitoksessa, 47 §:ssä tarkoitetut pakolliset rokotukset ja 48 §:ssä tarkoitetut työntekijän ja opiskelijan rokotukset, 4 §:n 2 momentissa tarkoitetun yleisvaarallisen tartuntataudin tutkimus, hoito ja hoitoon määrätyt lääkkeet, yleisvaaralliselle tartuntataudille altistuneeksi todetun tai perustellusti altistuneeksi epäillyn karanteeni 60 §:n nojalla, yleisvaaralliseen tartuntatautiin sairastuneen tai sairastuneeksi perustellusti epäillyn eristäminen 63 §:n nojalla **sekä 4 §:n 3 momentissa tarkoitettuun valvottavaan tartuntatautiin sairastuneen hoitoon määrätyt lääkkeet sekä HIV-infektion, sankkerin, tippurin ja sukupuoliteitse tarttuvan klamydiainfektion tutkimus, hoito sekä hoitoon ja ehkäisyyn määrätyt lääkkeet.**

Perusteluina esitämme seuraavaa:

Sukupuoliteitse leviävien infektioiden esto on yhteiskunnan kustannusten ja sairastavuuden kannalta järkevää. Sen perustana on tartuntaketjujen katkaiseminen saattamalla taudin kantajat ja sille altistuneet tutkimuksiin ja hoitoon. Lääkehoidon avulla tai tulevaisuudessa mahdollisesti myös muilla keinoin, kuten rokotuksilla, voidaan estää taudin leviäminen. Näiden oikea ja kustannustehokas suuntaaminen on kustannustehokkaan toiminnan perusta. HIV-infektion estossa on nykyisin yleisesti käytössä ns. estolääkitys (post-exposure prophylaxis =PEP) riskiarvion perusteella mm. raiskattujen hoidossa tai HIV-positiiviselle verelle altistumisen jälkeen sekä HIV-positiivisen äidin vauvalle 4 viikon ajan synnytyksestä. Tämän tiedetään pystyvän tehokkaasti estämään altistuneiden tartunnan, mikäli hoito aloitetaan mahdollisimman nopeasti altistumisen/synnytyksen jälkeen. Tämä PEP eli lääkkeellinen HIV-infektion ehkäisy altistumisen jälkeen ei ole minkään lain voimaista toimintaa. Lääkkeet on kuitenkin annettu näille altistuneille henkilöille sairaanhoitopiirin sairaala-apteekkien kautta ilmaiseksi infektiolääkäreiden määrääminä. Tämän ehdotuksen myötä asia korjaantuisi.

Hiv-estolääkitys (pre-exposure prophylaxis =PrEP) on erittäin tehokas tapa estää tartuntoja sellaisilla henkilöillä, joilla on merkittävän korkea HIV-tartunnan vaara. PrEP korvaa puuttuvan HIV-rokotteen, jollaista tuskin koskaan tullaan saamaan HIV-infektion ehkäisyyn. PrEP:in saaminen julkisesta terveydenhuollosta takaisi sitä tarvitsevien henkilöiden yhdenvertaisen arvioinnin ja hyvälaatuisen seurannan. Nykyisessä tilanteessa lääkitys on käytössä ainoastaan yksityislääkäreiden kautta tai henkilöt tilaavat sitä laittomasti internetistä. Villiin käyttöön liittyy merkittäviä lääketieteellisiä riskejä sekä yksilö- että yhteisötasolla. Suurin niistä on HIV-viruksen muuttuminen resistentiksi valvomattomassa käytössä, jolloin HIV-infektioita jouduttaisiin hoitamaan nykyistä kalliimmilla lääkkeillä. Kustannusvaikuttavuusanalyysien mukaan PrEP on oikein käytettynä erittäin kustannuksia säästävää toimintaa.

Valvottavien, sukupuoliteitse tarttuvien tautien osalta ilmaista potilaalle tulee olla tutkimus, hoito, sekä hoitoon ja ehkäisyyn määrätyt lääkkeet, koska näin pystytään tehokkaasti ehkäisemään näiden tautien leviämistä väestössä.

Lain 53§ pykälässä ehdotamme HIV-infektion hoidon edellä olevan ”raskaana olevan” määrään poistamista, sillä on perusteltua lääkkeellisesti estää myös muissa tapauksissa HIV-infektion leviämistä, mikäli terveydenhuollosta on mahdolliseen taudin levittäjään saatu kontakti. Tilapäisesti maassa oleskeleville ei ole muutoin perusteltua HIV:n lääkohoitoa antaa.

Helsingissä 12.9.2018

Asko Järvinen

vastaava ylilääkäri, HUS infektiosairauksien klinikka

tartuntataudeista vastaava lääkäri Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri

Jarmo Oksi
ylilääkäri, Tyks, infektiotautien vastuualue
professori, Turun yliopisto

Esa Rintala
ylilääkäri, Sairaalahygienia- ja infektion torjuntayksikkö, Tyks
tartuntataudeista vastaava lääkäri Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri

Jaana Syrjänen
osastonylilääkäri, Tays, sisätautien vastuualue, Infektioyksikkö
tartuntataudeista vastaava lääkäri Pirkanmaan sairaanhoitopiiri